

(Mt 2,1-12) Ma Vízkeresztet ünnepeljük, midőn a napkeleti csillag-követők drága ajándékokat, aranyat, tömjént és mirrhát adtak az újszülött Istengyermekeknek. Vajon Isten igazán jóváhagy ekkora különcködést? – De még mennyire! Hat nappal Krisztus kínszenvedése előtt a lábát a Betánia-beli Mária drága nárdusolajjal ápolta, és hajával törölgette meg (lásd Jn12,1-8). A körülállók méltatlankodtak, mondván, „Micsoda pazarlás ez? Egy évi munkabérért el lehetett volna adni, és az árát a szegényeknek adni.’ És szemrehányást tettek az asszonynak. ‘Hagyjátok’ mondta Jézus. ‘Miért akadékoskodtok, hisz jót tett velem...Bizony mondom nektek, bárhol a világon hirdetik majd az evangéliumot, az ő tettéről is megemlékeznek’” (Mk14,4-6,9).

A határtalan hálaadás nem egyszerűen a gazdagok előjoga. Emlékezzünk az özvegyasszony fillérére! „Sok gazdag sokat dobott be a perselybe. De aztán jött egy szegény özvegy, s csak két fillért dobott be. Erre odaintette tanítványait, s így szólt hozzájuk Jézus: ‘Igazán mondom nektek, ez a szegény özvegy többet adott mindenkinél, aki csak dobott a perselybe. Mert ők a feleslegükből adakoztak, ez pedig mindent odaadott, ami csak szegénységétől telt, egész megélhetését’” (Mk12,42-44). Ez az özvegy megpróbált valamicskét visszaadni Istennek – mégha csak képletesen is – a kapott bőven áradó ajándékokért. Az ő nagylelkű hálaadományára messze felülmúlta a hálaadó fohász szavát, amely viszont felülmúlja a csupán hálás rá gondolást. Ezek tehát a hálaadás fokozatai. Ugyanígy van három fokozata a hálátlanságnak is, fordított sorrendben. Az első fok a visszafizetés elmulasztása cselekedetben. Hálátlanabb az, aki még szóban sem köszöni meg. A legnagyobb hálátlanság az, mikor valaki eszébe sem veszi, hogy ajándékban részesült.

Ezen túl még létezik a hálátlanságnak egy túlzó foka. Egy rossz szándékú ember összezavarhatja a szívességet a kegyetlenséggel. Következőleg az ilyen megróhatja a jóttevőjét annak szívességéért. Végül arra vetemedhetik, hogy a jótettet gonoszsággal viszonzozza (Summa Theologiae,II-II:107.2). – Vajon létezik-e a hálaadásnak is egy túlzó, hősies foka? Valóban! Ennek titkát már a türelmes Jób megtanította. „Ha elfogadjuk a jótetteket Istentől, nem kell-e elfogadnunk a rosszat is?” (Jób 2, 10) Míg a hála köszönet a jóért, a hősies hála köszönet a bajért is. Hogyan? – Mivel hogy semmi sem akadályozhatja meg a Mindenható szerető gondviselését a választottai számára – sem az élet szerencsétlenségei, sem a gonosz szándéka. Mindkét ilyen „átok” igazából bajnak álcázott áldás: a mi részünk Krisztus keresztségéből. Ez okból mondja Jézus, „Áldjad azokat, akik átkoznak téged, imádkozzál azokért, akik rosszul bánnak veled! (Lk6:28)” A hála ezen túlzó, hősies foka a szentek tudománya. Szt. Bakhita Jozefin (†1947), Szudán szülöttje, aki katolizált és apáca lett Olaszországban, ezt mondta: „Ha találkoznék kezét nekik, mert ha mindaz nem történik velem, nem lennék keresztény, sem apáca.” Istennek legyen hála! Ámen!

English / 2018 Epiphany

(Mt 2:1-12) Today we celebrate Epiphany, when star-gazers from the East gave the newborn Christ Child costly gifts of gold, frankincense and myrrh. Does God really approve of such extravagance? – Supremely so! Six days before Christ’s passion, Mary of Bethany anointed His feet with precious nard and dried them with her hair. (See Jn12:1-8) The bystanders became indignant, saying, “Why this waste of perfume? It could have been sold for more than a year’s wages and the money given to the poor.’ And they rebuked her harshly. ‘Leave her alone,’ said Jesus. ‘Why criticize her? She has done me a beautiful kindness... Truly I tell you, wherever the gospel is preached throughout the world, what she has done will also be told, in memory of her.’” (Mk14:4-6,9)

Mary’s unrestrained gratitude isn’t simply the privilege of the rich. Remember the widow’s mite! Many rich people were donating large sums of money. “But a poor widow came and put in two very small copper coins, worth only a few cents. Calling his disciples together, Jesus said, ‘Truly I tell you, this poor widow has put more into the treasury than all the others. They all gave out of their wealth; but she, out of her poverty, put in everything—all she had to live on.’” (Mk12:42-44) This widow tried to make some return – albeit token – to God for the superabundant blessings she had received. Her generous deed of gratitude greatly surpassed a mere word or prayer of gratitude, which in turn surpasses a mere thought or grateful recollection. These, then, are the three degrees of gratitude. There are also three degrees of ingratitude. They are ranked in reverse order. The first degree is failure to repay a favor in deed. More ungrateful still is he who doesn’t even offer a word of thanks. Most ungrateful is he who never once gives a thought to the favor he has received.

There is, moreover, a flagrant form of ingratitude. A malicious man might confuse kindness for cruelty. Next, he might rebuke his benefactor for doing him a favor. Finally, he might even repay evil for good. (Summa Theologiae, II-II:107.2) Could there also be a ‘flagrant’ form of gratitude? – Yes indeed! This secret was already taught by Holy Job. “If we accept good things from God,” he said, “should we not also accept evil?” (Job2:10)

While gratitude is thankful for prosperity, so-called 'flagrant' gratitude is also thankful for adversity. Why? – Because nothing can frustrate Almighty God's loving providence for His elect – neither the misfortunes of life nor the malice of an enemy. Both these 'curses' are really blessings in disguise: our share in Christ's cross. For this reason, Jesus said, "Bless those who curse you, pray for those who mistreat you!" (Lk6:28) This 'flagrant' form of gratitude is the science of the saints. St. Josephine Bakhita (†1947), a native of Sudan who became a Catholic and a nun in Italy, once said, "If I were to meet the slave-traders who kidnapped me and even those who tortured me, I would kneel and kiss their hands, for if that did not happen, I would not be a Christian and religious today." Deo gratias! Amen!